

**REPUBLIKA HRVATSKA
BJELOVARSKO-BILOGORSKA ŽUPANIJA
ŽUPAN**

KLASA: 920-02/24-01/01

URBROJ: 2103-20-24-1

Bjelovar, 03.12.2024.

**ŽUPANIJSKOJ SKUPŠTINI
BJELOVARSKO-BILOGORSKE ŽUPANIJE
ODBORU ZA POLJOPRIVREDU,
ŠUMARSTVO I VODNO GOSPODARSTVO**

Predmet: Plan djelovanja u području prirodnih nepogoda za Bjelovarsko-bilogorsku županiju u 2025. godini

Na temelju članka 56. Statuta Bjelovarsko-bilogorske županije ("Županijski glasnik", broj 22/09, 1/13, 7/13, 1/18, 2/20, 5/20, 1/21 i 12/23), župan Bjelovarsko-bilogorske županije je donio

ZAKLJUČAK

Utvrdjuje se prijedlog Plan djelovanja na području prirodnih nepogoda za Bjelovarsko-bilogorsku županiju u 2025. godini i upućuje Odboru za poljoprivredu, šumarstvo i vodno gospodarstvo na raspravu i Županijskoj skupštini na raspravu i donošenje.

Obrazloženje prijedloga predmetnog Plana na sjednici Odbora i Županijske skupštine dati će Zlatko Pavičić, pročelnik Upravnog odjela za poljoprivredu.

**ŽUPAN
Marko Marušić**

**REPUBLIKA HRVATSKA
BJELOVARSKO-BILOGORSKA ŽUPANIJA
ŽUPANIJSKA SKUPŠTINA**

PRIJEDLOG

Temeljem članka 17. stavka 1. Zakona o ublažavanju i otklanjanju posljedica prirodnih nepogoda ("Narodne novine" broj 16/19) i članka 17. Statuta Bjelovarsko-bilogorske županije ("Županijski glasnik", broj 22/09, 1/13, 7/13, 1/18, 2/20, 5/20, 1/21 i 12/23), Županijska skupština Bjelovarsko-bilogorske županije na ____ . sjednici održanoj dana ____ . prosinca 2024. godine donosi

**PLAN DJELOVANJA
u području prirodnih nepogoda za
Bjelovarsko-bilogorsku županiju u 2025. godini**

1. UVOD

Zakonom o ublažavanju i uklanjanju posljedica prirodnih nepogoda ("Narodne novine" broj 16/19) (u daljnjem tekstu: Zakon) propisani su kriteriji i ovlasti za proglašenje prirodne nepogode, procjena štete od prirodne nepogode, dodjela pomoći za ublažavanje i djelomično uklanjanje posljedica prirodnih nepogoda nastalih na području Republike Hrvatske, Registar šteta od prirodnih nepogoda te druga pitanja u vezi s dodjelom pomoći za ublažavanje i djelomično uklanjanje posljedica prirodnih nepogoda.

Nadležna tijela za provedbu Zakona su:

- Vlada Republike Hrvatske,
- Državno povjerenstvo za procjenu šteta od prirodnih nepogoda, županijska te općinska i gradska povjerenstva za procjenu šteta od prirodnih nepogoda,
- nadležna ministarstva (ministarstva nadležna za financije; poljoprivredu, šumarstvo i ribarstvo; gospodarstvo; graditeljstvo i prostorno uređenje; zaštitu okoliša i energetiku; more, promet i infrastrukturu),
- jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Prirodnom nepogodom, u smislu Zakona, smatraju se iznenadne okolnosti uzrokovane nepovoljnim vremenskim prilikama, seizmičkim uzrocima i drugim prirodnim uzrocima koje prekidaju normalno odvijanje života, uzrokuju žrtve, štetu na imovini i/ili njezin gubitak te štetu na javnoj infrastrukturi i/ili u okolišu.

Štetama od prirodnih nepogoda ne smatraju se one štete koje su namjerno izazvane na vlastitoj imovini te štete koje su nastale zbog nemara i/ili zbog nepoduzimanja propisanih mjera zaštite.

Prirodnom nepogodom smatraju se:

1. potres
2. olujni i orkanski vjetar
3. požar
4. poplava
5. suša
6. tuča, kiša koja se smrzava u dodiru s podlogom
7. mraz
8. izvanredno velika visina snijega

9. snježni nanos i lavina
10. nagomilavanje leda na vodotocima
11. klizanje, tečenje, odronjavanje i prevrtanje zemljišta
12. druge pojave takva opsega koje, ovisno o mjesnim prilikama, uzrokuju bitne poremećaje u životu ljudi na određenom području.

Prirodna nepogoda može se proglasiti:

- ako je vrijednost ukupne izravne štete najmanje 20 % vrijednosti izvornih prihoda jedinice lokalne samouprave za prethodnu godinu, ili
- ako je prirod (rod) umanjen najmanje 30 % prethodnog trogodišnjeg prosjeka na području jedinice lokalne samouprave, ili
- ako je nepogoda umanjila vrijednost imovine na području jedinice lokalne samouprave najmanje 30 %.

Ispunjenje ovih uvjeta utvrđuje općinsko odnosno gradsko povjerenstvo za procjenu šteta od prirodnih nepogoda.

Odluku o proglašenju prirodne nepogode, sukladno članku 23., stavak 1. i 2. Zakona, za općine i gradove s područja županije donosi župan na prijedlog općinskog načelnika, odnosno gradonačelnika, u slučaju ispunjenja gore navedenih uvjeta.

Nakon proglašenja prirodne nepogode radi dodjele novčanih sredstava za djelomičnu sanaciju šteta od prirodnih nepogoda nadležna tijela provode sljedeće radnje:

1. prijava prve procjene štete u Registar šteta – općinsko i/ili gradsko povjerenstvo za procjenu šteta od prirodnih nepogoda,
2. prijava konačne procjene štete u Registar šteta – općinsko i/ili gradsko povjerenstvo za procjenu šteta od prirodnih nepogoda,
3. potvrdu konačne procjene štete u Registar šteta – županijsko povjerenstvo za procjenu šteta od prirodnih nepogoda,
4. dostava konačne procjene štete Državnom povjerenstvu putem Registra šteta – županijsko povjerenstvo za procjenu šteta od prirodnih nepogoda.

Registar šteta je digitalna baza podataka svih šteta nastalih zbog prirodnih nepogoda na području Republike Hrvatske.

Sredstva pomoći za ublažavanje i djelomično uklanjanje posljedica prirodnih nepogoda su novčana sredstva ili ostala materijalna sredstva, kao što je oprema za zaštitu imovine fizičkih i/ili pravnih osoba, javne infrastrukture te zdravlja i života stanovništva, koja su potrebna za djelomičnu sanaciju štete nastale od prirodne nepogode.

Novčana sredstva i druge vrste pomoći za djelomičnu sanaciju šteta od prirodnih nepogoda na imovini oštećenika osiguravaju se iz:

1. državnog proračuna s proračunskog razdjela ministarstva nadležnog za financije
2. fondova Europske unije te
3. donacija.

Sredstva pomoći za ublažavanje i djelomično uklanjanje posljedica prirodnih nepogoda strogo su namjenska sredstva te se raspoređuju prema postotku oštećenja vrijednosti potvrđene konačne procjene štete, o čemu u skladu sa Zakonom odlučuju nadležna tijela.

Sredstva pomoći su nepovratna i namjenska te se ne mogu upotrijebiti kao kreditna sredstva niti zadržati kao prihod proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, a gradonačelnici i općinski načelnici te krajnji korisnici odgovorni su za njihovo namjensko korištenje.

Sredstva pomoći za ublažavanje i djelomično uklanjanje posljedica prirodnih nepogoda ne dodjeljuju se za:

1. štete na imovini koja je osigurana
2. štete na imovini koje su izazvane namjerno, iz krajnjeg nemara ili nisu bile poduzete propisane mjere zaštite od strane korisnika ili vlasnika imovine
3. neizravne štete
4. štete nastale na nezakonito izgrađenim zgradama javne namjene, gospodarskim zgradama i stambenim zgradama za koje nije doneseno rješenje o izvedenom stanju prema posebnim propisima, osim kada je, prije nastanka prirodne nepogode, pokrenut postupak donošenja rješenja o izvedenom stanju, u kojem slučaju će sredstva pomoći biti dodijeljena tek kada oštećenik dostavi pravomoćno rješenje nadležnog tijela
5. štete nastale na građevini ili području koje je, u skladu s propisima kojima se uređuje zaštita kulturnog dobra, aktom proglašeno kulturnim dobrom ili je u vrijeme nastanka prirodne nepogode u postupku proglašavanja kulturnim dobrom
6. štete koje nisu na propisani način i u zadanom roku unesene u Registar šteta prema odredbama ovoga Zakona
7. štete u slučaju osigurljivih rizika na imovini koja nije osigurana ako je vrijednost oštećene imovine manja od 60 % vrijednosti imovine.

Sukladno članku 22. Zakona prilikom dodjele pomoći za ublažavanje i djelomično uklanjanje posljedica prirodnih nepogoda poduzetnicima na osnovi različitih mjera, a to se posebno odnosi na dodjelu novčanih sredstava u obliku subvencija ili dodjelu novčanih sredstava putem ostalih vrsta programa čiji su korisnici poduzetnici, postupa se sukladno pravilima o državnim potporama u industriji ili poljoprivredi, šumarstvu i ribarstvu.

Na temelju članka 17. stavka 1. Zakona, a u cilju prevencije, ublažavanja i djelomičnog uklanjanja posljedica prirodnih nepogoda te radi određenja mjera i postupanja djelomične sanacije šteta od prirodnih nepogoda na području Bjelovarsko-bilogorske županije, Županijska skupština Bjelovarsko-bilogorske županije donosi Plan djelovanja u području prirodnih nepogoda za područje Bjelovarsko-bilogorske županije u 2025. godini.

2. POPIS MJERA I NOSITELJA MJERA U SLUČAJU NASTAJANJA PRIRODNE NEPOGODE

Pod pojmom mjere u smislu Zakona smatraju se sva djelovanja od strane županije vezana za sanaciju nastalih šteta, ovisno o naravi, odnosno o vrsti prirodne nepogode koja je izgledna za određeno područje, odnosno o posljedicama istih.

Prilikom provedbi mjera radi djelomičnog ublažavanja šteta od prirodnih nepogoda o kojima odlučuju nadležna tijela iz ovoga Zakona obvezno se uzima u obzir opseg nastalih šteta i utjecaj prirodnih nepogoda na stradanja stanovništva, ugrozu života i zdravlja ljudi te onemogućavanje nesmetanog funkcioniranja gospodarstva.

Kako se prirodne nepogode uglavnom javljaju iznenada i ne nastaju uvijek štete istih razmjera provode se neke od sljedećih mjera:

- žurno prikupljanje podataka o nastaloj prirodnoj nepogodi,
- proglašenje prirodne nepogode,
- usklađivanje sudionika i operativnih snaga sustava civilne zaštite,
- obavještanje javnosti o nastaloj prirodnoj nepogodi,
- organizacija javnog reda i mira na pogođenom području,
- provedba evakuacije, prihvata i zbrinjavanja ugroženog stanovništva i imovine,
- osiguravanje i raspodjela pomoći stradalom i ugroženom stanovništvu,

Osim toga, provode se i preventivne mjere i mjere ublažavanja i otklanjanja izravnih posljedica prirodne nepogode.

Preventivne mjere radi umanjenja posljedica prirodne nepogode obuhvaćaju:

- saniranje postojećih klizišta,
- uređivanje kanala i propusta uz prometnice,
- uređivanje korita potoka, rječica i rijeka,
- uređenje retencija,
- izgradnju barijera za sprječavanje odnošenja zemlje izvan poljoprivrednih površina,
- rušenje starih i trulih stabala,
- postavljanje zaštitnih mreža protiv tuče i slično.

Mjere za ublažavanje i otklanjanje izravnih posljedica prirodne nepogode podrazumijevaju:

- procjenu šteta i posljedica prirodne nepogode,
- osiguranje sigurnog odvijanja prometa na pogođenom području,
- normalizacija opskrbe energentima, pružanja komunalnih usluga i odvijanja prometa,
- sanaciju nastalih oštećenja i šteta na području zahvaćenom prirodnom nepogodom,
- dodjela pomoći za djelomičnu sanaciju šteta nastalih kao posljedica prirodne nepogode,
- izvještavanje o utrošku sredstava pomoći za djelomičnu sanaciju šteta.

Sanacija obuhvaća aktivnosti kojima se otklanjaju posljedice prirodne nepogode:

- pružanje prve pomoći unesrećenima ukoliko ih je bilo,
- čišćenje stambenih, gospodarskih i drugih objekata od nanosa mulja, šljunka, drveća i slično,
- odstranjivanje odronjene zemlje, mulja i šljunka s cesta i lokalnih putova,
- sve ostale radnje kojima se smanjuju nastala oštećenja.

2.1. MJERE I NOSITELJI PO VRSTAMA PRIRODNIH NEPOGODA

2.1.1. Potres

Potres je iznenadna i kratkotrajna vibracija tla uzrokovana urušavanjem stijena (urušni potres), magmatskom aktivnošću (vulkanski potres) ili tektonskim poremećajima (tektonski potres) u litosferi i dijelom u Zemljinu plaštu. Potresi su uzrok katastrofa koje karakterizira brz nastanak, događaju se učestalo i bez prethodnog upozorenja, a najčešći su uzrok stradavanja ljudi i uništenja materijalnih dobara.

Potresi najčešće uzrokuju veliki postotak oštećenosti stambenih građevina, industrijske i komunalne infrastrukture, probleme u telekomunikacijama, neprohodne prometnice, određeni broj ozlijeđenih i poginulih, štetu na materijalnim i kulturnim dobrima, te okolišu i dr.

S obzirom na to da Republika Hrvatska pripada mediteransko-transazijskom pojasu visoke seizmičke aktivnosti, prema Europskoj karti seizmičkog hazarda jedna je od seizmički ugroženijih država u Europi, a gotovo cijelo područje Hrvatske je izrazito podložno pojavi potresa. Bjelovarsko – bilogorska županija se nalazi u zoni manje seizmičke ugroženosti u odnosu na zone-centre najjače seizmičke aktivnosti u Hrvatskoj.

Preventivne mjere radi umanjenja posljedica prirodne nepogode

Seizmička istraživanja, urbanističko planiranje, proračuni konstrukcija i nadzor nad gradnjom, seizmička mikrozoniranja, edukacija stanovništva.

Mjere ublažavanja i otklanjanja izravnih posljedica prirodne nepogode

Mjere za ublažavanje i otklanjanje izravnih posljedica prirodne nepogode podrazumijevaju procjenu šteta i posljedica; sanaciju nastalih oštećenja i šteta. Sanacija obuhvaća aktivnosti kojima se otklanjaju posljedice prirodne nepogode, pružanje prve pomoći unesrećenima ako ih je bilo te sve ostale radnje kojima se smanjuju posljedice potresa. Štete nastale kao posljedica potresa djelomično se mogu umanjiti osiguranjem građevina kod osiguravajućih kuća.

Red. broj	Radnje i postupci (Mjere)
1.	Izvjestavanje župana, proglašenje prirodne nepogode i predlaganje aktiviranja Povjerenstva za procjenu šteta od prirodnih nepogoda na ugroženim područjima
2.	Pozivanje Povjerenstva te izrada popisa oštećenika i šteta sukladno Zakonu
3.	Pozivanje Stožera CZ
4.	Prikupljanje informacija o naseljima u kojima su se dogodile najveće materijalne štete
5.	Utvrdjivanje funkcioniranja: • sustava za vodoopskrbu • sustava za elektroopskrbu • sustava telekomunikacija • prikupljanje informacija o prohodnosti prometnica • prikupljanje informacija o stanju društvenih i stambenih objekata na prostoru.
6.	Aktiviranje JVP-a i DVD-a
7.	Utvrdjivanje redoslijeda u smislu stavljanja u potpunu funkciju telekomunikacija i opskrbu električnom energijom sljedećim prioritetom: • vodoopskrbni sustav • zdravstvene ustanove • škole • vatrogasni i društveni domovi • pošta • ostali korisnici
8.	Utvrdjivanje redoslijeda u smislu stavljanja u potpunu funkciju prometnica na području sljedećim prioritetom: • Državne ceste • Županijske ceste • Lokalne ceste
9.	Utvrdjivanje redoslijeda u smislu privremene sanacije oštećenja sljedećih objekata: • zdravstvene ustanove • škole • vatrogasni i društveni domovi • privatni objekti prema stupnju oštećenja
10.	Pozivanje vlasnika poduzeća i obrta koji se bave takvom vrstom djelatnosti koja može izvršiti privremenu sanaciju štete
11.	Povjerenstvo nastavlja aktivnosti na popisu i procjeni štete sukladno Zakonu te o rezultatima izvješćuje Županijsko i Državno povjerenstvo

2.1.2. Olujni i orkanski vjetar

Olujni vjetar je vjetar jačine više od 8 bofora prema Beaufortovoj ljestvici čija brzina iznosi preko 74 km/h. Olujni vjetar, a ponekad i orkanski, udruženi s velikom količinom oborina, pogotovo tučom, stvara velike štete na imovini, poljoprivrednim i šumskim dobrima, raznim građevinskim objektima, u prometu te tako nanosi gubitke u gospodarstvu, često ugrožava i odnosi ljudske živote. U kontinentalnom dijelu Hrvatske olujni vjetar koji uzrokuje materijalne štete najčešće se javlja u vremenskim situacijama s pojavom oblaka jakog vertikalnog razvoja uz pojavu velike količine oborina kratkog trajanja, a ponekad i tuču.

Preventivne mjere radi umanjenja posljedica prirodne nepogode

Kod planiranja i gradnje prometnica valja voditi računa o vjetru i pojavi ekstremnih zračnih turbulencija. Na prometnicama, tj. na mjestima gdje vjetar ima jače olujne udare trebaju se postavljati posebni zaštitni sistemi, tzv. vjetrobrani i posebni znakovi upozorenja.

Mjere ublažavanja i otklanjanja izravnih posljedica prirodne nepogode

Mjere za ublažavanje i otklanjanje izravnih posljedica prirodne nepogode podrazumijevaju procjenu šteta i posljedica; sanaciju nastalih oštećenja i šteta. Sanacija obuhvaća aktivnosti kojima se otklanjaju posljedice prirodne nepogode, pružanje prve pomoći unesrećenima ukoliko ih je bilo te sve ostale radnje kojima se smanjuju posljedice olujnog i orkansnog nevremena.

Red. broj	Radnje i postupci (Mjere)
1.	Izveštavanje župana, proglašenje prirodne nepogode i predlaganje aktiviranja Povjerenstva za procjenu šteta od prirodnih nepogoda na ugroženim područjima
2.	Pozivanje Povjerenstva te izrada popisa oštećenika i šteta sukladno Zakonu
3.	Pozivanje Stožera CZ
4.	Prikupljanje informacija o naseljima u kojima su se dogodile najveće materijalne štete
5.	Utvrđivanje funkcioniranja: • sustava za vodoopskrbu. • sustava za elektroopskrbu. • sustava telekomunikacija. • prikupljanje informacija o prohodnosti prometnica. • prikupljanje informacija o stanju društvenih i stambenih objekata na prostoru.
6.	Aktiviranje JVP-a i DVD-a
7.	Utvrđivanje redoslijeda u smislu stavljanja u potpunu funkciju telekomunikacija i opskrbu električnom energijom sljedećim prioritetom: • vodoopskrbni sustav • zdravstvene ustanove • škole • vatrogasni i društveni domovi • pošta • ostali korisnici
8.	Utvrđivanje redoslijeda u smislu stavljanja u potpunu funkciju prometnica na području sljedećim prioritetom: • Državne ceste • Županijske ceste • Lokalne ceste
9.	Utvrđivanje redoslijeda u smislu privremene sanacije oštećenja sljedećih objekata: • zdravstvene ustanove • škole • vatrogasni i društveni domovi • privatni objekti prema stupnju oštećenja
10.	Pozivanje vlasnika poduzeća i obrta koji se bave takvom vrstom djelatnosti koja može izvršiti privremenu sanaciju štete
11.	Povjerenstvo nastavlja aktivnosti na popisu i procjeni štete sukladno Zakonu te o rezultatima izvješćuje Županijsko i Državno povjerenstvo.

2.1.3. Požar

Požar je nekontrolirano gorenje koje ugrožava ljudske živote, materijalna dobra i okoliš. U smislu prirodnih nepogoda najznačajniji je požar otvorenog tipa (šumski ili poljski požar). S obzirom na raširenost iskorištavanja vatre, opasnost od požara postoji unatoč mjerama opreza i požari su česta pojava.

Preventivne mjere radi umanjenja posljedica prirodne nepogode

Sadnja vegetacije koja je otpornija na početno paljenje i širenje požara, obavljanje preventivno-uzgojnih radova; gradnja i održavanje protupožarnih prosjeka i šumskih cesta; edukacija stanovnika; ustrojavanje, osposobljavanje i opremanje motriteljsko-dojavnih službi i nadzora; izrada i postupanja po Planovima zaštite od požara JLP(R)S, općim aktima i odlukama; izgradnja hidrantske mreže i spremišta vode za gašenje; osiguranje dobara i imovine od požara.

Mjere ublažavanja i otklanjanja izravnih posljedica prirodne nepogode

Mjere za ublažavanje i otklanjanje izravnih posljedica prirodne nepogode podrazumijevaju procjenu šteta i posljedica; sanaciju nastalih oštećenja i šteta. Sanacija obuhvaća aktivnosti kojima se otklanjaju posljedice požara.

Red. broj	Radnje i postupci (Mjere)
1.	Aktiviranje JVP-a i DVD-a
2.	Izvještavanje župana, proglašenje prirodne nepogode i predlaganje aktiviranja Povjerenstva za procjenu šteta od prirodnih nepogoda na ugroženim područjima
3.	Pozivanje Povjerenstva te izrada popisa oštećenika i šteta sukladno Zakonu
4.	Pozivanje Stožera CZ
5.	Prikupljanje informacija o naseljima u kojima su se dogodile najveće materijalne štete
6.	Utvrđivanje funkcioniranja: • sustava za vodoopskrbu. • sustava za elektroopskrbu. • sustava telekomunikacija. • prikupljanje informacija o prohodnosti prometnica. • prikupljanje informacija o stanju društvenih i stambenih objekata na prostoru.
7.	Utvrđivanje redoslijeda u smislu stavljanja u potpunu funkciju telekomunikacija i opskrbu električnom energijom sljedećim prioritetom: • vodoopskrbni sustav • zdravstvene ustanove • škole • vatrogasni i društveni domovi • pošta • ostali korisnici
8.	Utvrđivanje redoslijeda u smislu stavljanja u potpunu funkciju prometnica na području sljedećim prioritetom: • Državne ceste • Županijske ceste • Lokalne ceste

9.	Utvrđivanje redoslijeda u smislu privremene sanacije oštećenja sljedećih objekata: zdravstvene ustanove • škole • vatrogasni i društveni domovi • privatni objekti prema stupnju oštećenja
10.	Pozivanje vlasnika poduzeća i obrta koji se bave takvom vrstom djelatnosti koja može izvršiti privremenu sanaciju štete
11.	Povjerenstvo nastavlja aktivnosti na popisu i procjeni štete sukladno Zakonu te o rezultatima izvješćuje Županijsko i Državno povjerenstvo.

2.1.4. Poplava

Poplave su prirodni fenomeni čije se pojave ne mogu izbjeći, ali se poduzimanjem različitih preventivnih građevinskih i ne građevinskih mjera rizici od poplavljanja mogu smanjiti na prihvatljivu razinu. One su među opasnijim prirodnim nepogodama i na mnogim mjestima mogu uzrokovati gubitke ljudskih života, velike materijalne štete, devastiranje kulturnih dobara i štete u okolišu.

Uslijed obilnih i dugotrajnih padalina u dijelovima područja Bjelovarsko – bilogorske županije dolazi do pojava velikih voda rijeka, potoka i kanala te i manjih bujičnih voda, uz pojavu poplavnih i stajaćih voda. Evakuacija vode iz istih vrši se prema dolinama i nižim točkama, a manjim dijelom se javljaju poplave – u pravilu u inundacijskom području, plavljenja prometnica i druge infrastrukture te štete na poljoprivrednim i materijalnim dobrima najčešće ograničenih-lokalnih učinaka.

Preventivne mjere radi umanjenja posljedica prirodne nepogode

Građenje, tehničko i gospodarsko održavanje regulacijskih i zaštitnih vodnih građevina, uređivanje kanala i propusta uz prometnice, uređivanje korita potoka, rječica i rijeka, uređenje retencija. Edukacija i osposobljavanje snaga sustava civilne zaštite. Pravovremeno upozoravanje stanovništva.

Mjere ublažavanja i otklanjanja izravnih posljedica prirodne nepogode

Mjere za ublažavanje i otklanjanje izravnih posljedica prirodne nepogode podrazumijevaju procjenu šteta i posljedica; sanaciju nastalih oštećenja i šteta. Sanacija obuhvaća aktivnosti kojima se otklanjaju posljedice poplave (ispumpavanje vode, uklanjanje naplavina, spašavanje ljudi i imovine, pružanje prve pomoći unesrećenima ukoliko ih je bilo) te sve ostale radnje kojima se smanjuju posljedice poplave.

Red. broj	Radnje i postupci (Mjere)
1.	Izvještavanje župana, proglašenje prirodne nepogode i predlaganje aktiviranja Povjerenstva za procjenu šteta od prirodnih nepogoda na ugroženim područjima
2.	Pozivanje Povjerenstva te izrada popisa oštećenika i šteta sukladno
3.	Pozivanje Stožera CZ
4.	Prikupljanje informacija o naseljima u kojima su se dogodile najveće materijalne štete
5.	Utvrđivanje funkcioniranja: • sustava za vodoopskrbu. • sustava za elektroopskrbu. • sustava telekomunikacija. • prikupljanje informacija o prohodnosti prometnica. • prikupljanje informacija o stanju društvenih i stambenih objekata na prostoru.

6.	Aktiviranje JVP-a i DVD-a
7.	Utvrđivanje redoslijeda u smislu stavljanja u potpunu funkciju telekomunikacija i opskrbu električnom energijom sljedećim prioritetom: • vodoopskrbni sustav • zdravstvene ustanove • škole • vatrogasni i društveni domovi • pošta • ostali korisnici
8.	Utvrđivanje redoslijeda u smislu stavljanja u potpunu funkciju prometnica na području sljedećim prioritetom: • Državne ceste • Županijske ceste • Lokalne ceste
9.	Utvrđivanje redoslijeda u smislu privremene sanacije oštećenja sljedećih objekata: • škole • vatrogasni i društveni domovi • privatni objekti prema stupnju oštećenja
10.	Pozivanje vlasnika poduzeća i obrta koji se bave takvom vrstom djelatnosti koja može izvršiti privremenu sanaciju štete
11.	Povjerenstvo nastavlja aktivnosti na popisu i procjeni štete sukladno Zakonu te o rezultatima izvješćuje Županijsko i Državno povjerenstvo.

2.1.5. Suša

Svjetska meteorološka organizacija (WMO, 1992) je definirala sušu kroz nekoliko pojava:

- produljeni izostanak ili naglašeni deficit oborine,
- period neočekivano suhog vremena u kojem nedostatak oborine uzrokuje ozbiljnu hidrološku neravnotežu,
- deficit oborine koji uzrokuje manjak vode za određenu djelatnost.

Dulje razdoblje bez oborine može uzrokovati ozbiljne štete u poljoprivredi, vodoprivredi te drugim područjima ove dominantno poljoprivredne županije. Za poljoprivrednu proizvodnju mogu biti opasne suše koje nastaju u vegetacijskom razdoblju. Nedostatak oborina u duljem vremenskom razdoblju može, s određenim pomakom, uzrokovati i hidrološku sušu koja se očituje smanjenjem i dubinskih zaliha vode.

Bjelovarsko–bilogorska županija ima značajne poljoprivredne površine i periodično je izložena pojavama suše obilježja prirodnih nepogoda, iako postoje dostatne vode za organizaciju navodnjavanja.

Preventivne mjere radi umanjenja posljedica prirodne nepogode

Izgradnja sustava navodnjavanja i vodozahvata za navodnjavanje, kako bi se iskoristio vodni potencijal za natapanje poljoprivrednih površina gdje je to izvedivo.

Mjere ublažavanja i otklanjanja izravnih posljedica prirodne nepogode

Mjere za ublažavanje i otklanjanje izravnih posljedica prirodne nepogode podrazumijevaju procjenu šteta i posljedica; sanaciju nastalih oštećenja i šteta. Sanacija obuhvaća aktivnosti kojima se otklanjaju posljedice prirodne nepogode, te sve ostale radnje kojima se smanjuju posljedice suše.

Red. broj	Radnje i postupci (Mjere)
1.	Izvještavanje župana, proglašenje prirodne nepogode i predlaganje aktiviranja Povjerenstva za procjenu šteta od prirodnih nepogoda na ugroženim područjima
2.	Pozivanje Povjerenstva te izrada popisa oštećenika i šteta sukladno Zakonu
3.	Pozivanje Stožera CZ
4.	Prikupljanje informacija o naseljima u kojima se dogodila nestašica vode i izrada prioriteta dostave vode ljudima, životinjama, zalijevanje usjeva važnih za funkcioniranje zajednice
5.	Angažiranje JVP i DVD-a na dostavi vode na ugrožena područja
6.	Izrada popisa (vlasnik i broj grla) stočnog fonda koristeći evidenciju Veterinarske stanice
7.	Utvrdjivanje minimalne dnevne količine vode po grlu
8.	Informiranje stanovništva o načinu snabdijevanja vodom
9.	Pronalaženje najbližeg vodocrpilišta s kojega postoji mogućnost dostave vode
10.	Povjerenstvo nastavlja aktivnosti na popisu i procjeni štete sukladno Zakonu te o rezultatima izvješćuje Županijsko i Državno povjerenstvo.

2.1.6. Tuča, kiša koja se smrzava u dodiru s podlogom

Bjelovarsko-bilogorska županija se nalazi u umjerenim geografskim širinama gdje je pojava tuče i sugradice relativno česta. Tuča je kruta oborina sastavljena od zrna ili komada leda promjera od 5 do 50 mm i većeg. Tuča pada isključivo iz grmljavinskih oblaka kumulonimbusa, a najčešća je u toplom dijelu godine. Sugradica je isto kruta oborina veličine između 2 i 5 mm, a pada s kišnim pljuskom. Pojava tuče i sugradice, pojavljuju se najčešće od svibnja do rujna, a nanose velike štete poljoprivrednoj proizvodnji, te pokretnoj i nepokretnoj imovini.

Preventivne mjere radi umanjenja posljedica prirodne nepogode

U preventivno djelovanje prije svega spada nabavka mreža protiv tuče čime se štite nasadi i urod od posljedica tuče. U slučaju većih proizvođača, kao i na područjima koja se ne mogu štititi mrežama preventivno, ulaganje je osiguranje uroda i nasada kod osiguravajućih društva od posljedica tuče.

Mjere za ublažavanje i otklanjanje izravnih posljedica prirodne nepogode

Mjere za ublažavanje i otklanjanje izravnih posljedica prirodne nepogode podrazumijevaju procjenu šteta i posljedica; sanaciju nastalih oštećenja i šteta. Sanacija obuhvaća aktivnosti kojima se otklanjaju posljedice prirodne nepogode, pružanje prve pomoći unesrećenima ukoliko ih je bilo te sve ostale radnje kojima se smanjuju posljedice nevremena s tučom.

Red. broj	Radnje i postupci (Mjere)
1.	Izvještavanje župana, proglašenje prirodne nepogode i predlaganje aktiviranja Povjerenstva za procjenu šteta od prirodnih nepogoda na ugroženim područjima
2.	Pozivanje Povjerenstva te izrada popisa oštećenika i šteta sukladno Zakonu
3.	Pozivanje Stožera CZ
4.	Prikupljanje informacija o naseljima u kojima su se dogodile najveće materijalne štete
5.	Povjerenstvo nastavlja aktivnosti na popisu i procjeni štete sukladno Zakonu te o rezultatima izvješćuje Županijsko i Državno povjerenstvo.

2.1.7. Mraz

Mraz je oborina koja nastaje kada se vlaga iz vodenom parom zasićenog zraka desublimira na čvrstim površinama čija temperatura je manja od temperature rosišta. Mraz pogađa biljke, ali i životinje, vodu i tlo. Mraz je uzrok velikim štetama u poljoprivredi kada se pojavi u vegetacijskom razdoblju (svibanj).

Preventivne mjere radi umanjenja posljedica prirodne nepogode

U preventivno djelovanje prije svega spada proizvodnja unutar staklenika ili plastenika čime se zaštićuju nasadi i urod od posljedica mraza. Kod većih gospodarstvenika, kao i na područjima koja se ne mogu štititi plastenicima preventivno ulaganje je osiguranje uroda i nasada od posljedica mraza kod osiguravajućih društva.

Mjere za ublažavanje i otklanjanje izravnih posljedica prirodne nepogode

Mjere za ublažavanje i otklanjanje izravnih posljedica prirodne nepogode podrazumijevaju procjenu šteta i posljedica; sanaciju nastalih oštećenja i šteta. Sanacija obuhvaća aktivnosti kojima se otklanjaju posljedice prirodne nepogode, te sve ostale radnje kojima se smanjuju posljedice mraza.

Red. broj	Radnje i postupci (Mjere)
1.	Izveštavanje župana, proglašenje prirodne nepogode i predlaganje aktiviranja Povjerenstva za procjenu šteta od prirodnih nepogoda na ugroženim područjima
2.	Pozivanje Povjerenstva te izrada popisa oštećenika i šteta sukladno Zakonu
3.	Prikupljanje informacija o naseljima u kojima su se dogodile najveće materijalne štete
4.	Povjerenstvo nastavlja aktivnosti na popisu i procjeni štete sukladno Zakonu te izvješćuje Županijsko i Državno povjerenstvo o obimu štete te dostavljanje izvješća o učinjenom.

2.1.8. Klizanje, tečenje, odronjavanje i prevrtanje tla

Klizišta te odroni zemlje primarno nastaju kao rezultat iskrčivanja šumskih površina čime je tlo postalo podložno čestim erozivnim procesima. Pojavi klizišta doprinose i bujične vode te velike količine oborina. Uzorci nastanka klizišta mogu biti prirodni te oni nastali ljudskim faktorom, odnosno potaknuti ljudskim aktivnostima.

Klizišta mogu uzrokovati štetu na materijalnim i kulturnim dobrima te na okolišu. Često su uzrok šteta na stambenim građevinama te industrijskoj i komunalnoj infrastrukturi, kao i zastoju u prometu i neprohodnim prometnicama.

Preventivne mjere radi umanjenja posljedica prirodne nepogode

Preventivne mjere su blokada balvanima, drenaža za odvod vode iz zemlje koja se postavlja u dubinu ili na površinu te kanali, ježeve/barikade za kratkotrajnu stabilizaciju, manji odroni mogu se osigurati zečjim nasipima, površine natopljene vodom za vrijeme jakih oborina prekrivaju se vodonepropusnim ceradama da bi se spriječilo daljnje natapanje tla. Dugoročne mjere su pošumljavanje, građenje zaštitnih, betonskih zidova, smanjenje nagiba putem sanacije terena, ispitivanje tla prije gradnje i zahvata u prostoru, te reguliranje odvodnje oborinskih voda.

Mjere za ublažavanje i otklanjanje izravnih posljedica prirodne nepogode

Sanacija klizišta je odgovoran i skup posao. Svako klizište obilježavaju različite značajke, prema tome potrebna je visoka razina stručnosti i kako bi se što točnije odredio razlog nastanka, dubinu i osobine te kako bi se uz odgovarajuću projektnu dokumentaciju dugoročno sanirala šteta.

Red. broj	Radnje i postupci (Mjere)
1.	Izvještavanje župana, proglašenje prirodne nepogode i predlaganje aktiviranja Povjerenstva za procjenu šteta od prirodnih nepogoda na ugroženim područjima
2.	Pozivanje Povjerenstva te izrada popisa oštećenika i šteta sukladno
3.	Prikupljanje informacija o naseljima u kojima su se dogodile najveće materijalne štete
4.	Povjerenstvo nastavlja aktivnosti na popisu i procjeni štete sukladno Zakonu te izvješćuje Županijsko i Državno povjerenstvo o obimu štete te dostavljanje izvješća o učinjenom
5.	Izvješćivanje Državnog povjerenstva o obimu štete te dostavljanje izvješća o učinjenom.
6.	Poduzimanje građevinskih mjera sanacije

2.2. NOSITELJI MJERA

Nositelji mjera za ublažavanje te otklanjanje izravnih posljedica prirodnih nepogoda su operativne snage sustava civilne zaštite koje su definirane Zakonom o sustavu civilne zaštite ("Narodne novine" broj 82/15, 118/18, 31/20, 20/21 i 114/22):

- Stožer civilne zaštite Bjelovarsko – bilogorske županije, te Stožeri civilne zaštite jedinica lokalne samouprave u Bjelovarsko-bilogorskoj županiji,
- Operativne snage vatrogastva, organizirane u vatrogasnu zajednicu Bjelovarsko-bilogorske županije (VZ gradova, VZ općina, DVD-i, JVP i dr.)
- Operativne snage Hrvatskog Crvenog križa, organizirane kroz Društvo Crvenog križa Bjelovarsko-bilogorske županije, sa Gradskim društvima u Bjelovaru, Čazmi, Daruvaru, Garešnici i Grubišnom Polju,
- Operativne snage Hrvatske gorske službe spašavanja, organizirane za Bjelovarsko-bilogorsku županiju kroz Stanicu Bjelovar, ali i resursima na razini RH,
- Udruge građana, određene od strane Bjelovarsko-bilogorske županije te Odlukama jedinica lokalne samouprave u Bjelovarsko-bilogorskoj županiji,
- Postrojbe civilne zaštite Bjelovarsko-bilogorske županije i jedinica lokalne samouprave BBŽ - opće i specijalističke namjene; te Povjerenici civilne zaštite i njihovi zamjenici određeni Odlukama predstavničkih tijela jedinica lokalne samouprave u Bjelovarsko-bilogorskoj županiji,
- Koordinator na lokaciji, određeni na razini Županije i JLS, od predstavnika operativnih snaga,
- Pravne osobe u sustavu civilne zaštite, određene Odlukama Bjelovarsko-bilogorske županije i jedinica lokalne samouprave u Bjelovarsko-bilogorskoj županiji.

Osim navedenoga, operativne snage civilne zaštite od značaja (interesa) na razini Županije još su i:

- Dom zdravlja Bjelovarsko-bilogorske županije
- Zavod za hitnu medicinu Bjelovarsko-bilogorske županije
- Opća bolnica "Dr. Anđelko Višić" Bjelovar
- Zavod za javno zdravstvo Bjelovarsko-bilogorske županije
- Županijska uprava za ceste Bjelovarsko-bilogorske županije

Pored operativnih snaga civilne zaštite kao nositelji određenih mjera u pojedinim ugrozama pojaviti će se i:

- Centri za socijalnu skrb u Bjelovarsko-bilogorskoj županiji,
- Hrvatske vode
- HEP ODS d.o.o. - interventne službe
- Hrvatske šume d.o.o. – UŠP Bjelovar
- Hrvatske ceste d.o.o.

Sve navedene snage koristit će se u provođenju mjera kod svih prirodnih nepogoda ovisno o potrebama za istima.

3. PROCJENE OSIGURANJA OPREME I DRUGIH SREDSTAVA ZA ZAŠTITU I SPREČAVANJE STRADANJA IMOVINE, GOSPODARSKIH FUNKCIJA I STRADAVANJA STANOVNIŠTVA

Pod pojmom procjena osiguranja opreme i drugih sredstava za zaštitu i sprječavanje stradanja imovine, gospodarskih funkcija i stradanja stanovništva podrazumijeva se procjena opreme i drugih sredstava nužnih za sanaciju, djelomično otklanjanje i ublažavanje štete nastale uslijed djelovanja prirodne nepogode.

Opremom i sredstvima raspolažu subjekti koji su navedeni kao nositelji mjera za otklanjanje izravnih posljedica prirodnih nepogoda.

Gospodarski subjekti koji raspolažu opremom, za izvođenje potrebnih radnji u slučaju sanacije, u okviru svoje redovne djelatnosti odrađuju preventivne mjere za smanjenje šteta pri nastajanju prirodne nepogode.

Jedinica lokalne samouprave na čijem je području nastala nepogoda aktivirat će raspoloživa sredstva i opremu na temelju operativnih snaga civilne zaštite na svojem području, opremu i druga sredstva pravnih osoba iz nadležnosti sukladno vrsti prirodne nepogode, a po potrebi angažirati i druge pravne i fizičke osobe na zaštiti i sprečavanju stradanja imovine, gospodarskih funkcija i stanovništva.

3.1. MJERE KOJE SE PROVODE NA RAZINI BJELOVARSKO-BILOGORSKE ŽUPANIJE

Bjelovarsko-bilogorska županija će osigurati sredstva u Proračunu za 2025. godinu u svrhu preventivnih mjera, zatim direktnog saniranja štete, indirektno kroz sustav potpora poljoprivrednoj proizvodnji te posebne mjere .

Mjera	Naziv aktivnosti	Iznos (€)	Korisnici
Ublažavanje i otklanjanje posljedica	<i>Saniranje posljedica šteta u akcidentnim situacijama</i>	12.000,00	Fizičke osobe - oštećenici
Direktne mjere	<i>Protugradna zaštita</i>	5.000,00	DHMZ
Indirektne mjere	<i>Potpore poljoprivrednoj proizvodnji</i>	127.000,00	Fizičke i pravne osobe

Bjelovarsko-bilogorska županija je donijela Program potpora poljoprivredi i ruralnom razvoju na području Bjelovarsko-bilogorske županije za razdoblje od 2024.-2027. godine ("Županijski glasnik" broj 6/24), kojom su utvrđene mjere potpore male vrijednosti poljoprivredi i ruralnom razvoju na području Bjelovarsko-bilogorske županije, korisnici, kriteriji i postupak njihove dodjele u navedenom razdoblju.

Prilog 1.: Mjere potpora male vrijednosti u poljoprivredi u Bjelovarsko-bilogorske županije koje se primjenjuju u Planu djelovanja na području prirodnih nepogoda u 2025. godini

Mjera	Mjera	Korisnici
Mjera 1.	POTPORA BILJNE I VOĆARSKE PROIZVODNJE	Fizičke i pravne osobe, upisane u Upisnik poljoprivrednih gospodarstava, a imaju sjedište i proizvodne kapacitete na području Bjelovarsko-bilogorske županije
	1.1. Nabava i postavljanje plastenika za povrtlarstvo Potpora se dodjeljuje za plasteničko - stakleničku proizvodnju za nabavu novih i/ili rekonstrukciju postojećih te nabavu opreme za plastenike i staklenike. Potpora iznosi 50% od nabavne cijene, maksimalni iznos je 2.600,00 eura.	
	1.3. Nabava opreme za sustav navodnjavanja na OPG-u Potpora se dodjeljuje za nabavu opreme za sustav navodnjavanja na OPG-u. Potpora iznosi 70% od nabavne cijene, maksimalni iznos je 2.600,00 eura.	
Mjera 4.	POTPORA PREMIJE OSIGURANJA POLJOPRIVREDNE PROIZVODNJE	
	4. Potpora za plaćenu premije osiguranja ratarskih usjeva, proizvodnje povrća na otvorenom prostoru i višegodišnjim nasadima. Potpora se dodjeljuje za premiju osiguranja poljoprivredne proizvodnje u iznosu 50 % plaćene premije osiguranja ratarskih usjeva, proizvodnje povrća na otvorenom prostoru i višegodišnjih nasada, a korisnik može ostvariti potporu do 1.100,00 eura.	

Prilog 2.: Prikaz prijavljenih šteta uzrokovanih prirodnim nepogodama i dodijeljene pomoći iz Državnog proračuna u Bjelovarskoj-bilogorskoj županiji od 2007. do 2024. godine

Godina	Vrsta prirodne nepogode	Iznos prijavljene štete	Ukupno za navedenu godinu
2007.	SUŠA	205.092.494,03 kn	205.092.494,03 kn
2008.	OLUJNO NEVRIJEME PRAĆENO TUČOM	29.781.374,11 kn	29.781.374,11 kn
2009.	OLUJNO NEVRIJEME PRAĆENO TUČOM	3.112.003,58 kn	7.191.127,60 kn
	OLUJNO NEVRIJEME PRAĆENO	4.079.124,02 kn	
2010.	OLUJNO NEVRIJEME I POPLAVA	34.705.822,04 kn	34.705.822,04 kn
2011.	SUŠA	217.934.927,38 kn	217.934.927,38 kn
2012.	SUŠA	194.790.920,61 kn	194.790.920,61 kn
2013.	POPLAVA, ODRON ZEMLJIŠTA	5.023.192,49 kn	5.023.192,49 kn
2014.	POPLAVA	41.309.144,66 kn	47.267.330,02 kn
	TUČA	5.958.185,36 kn	
2015.	ODRON ZEMLJIŠTA	10.602.179,72 kn	56.741.414,49 kn
	SUŠA	46.139.234,77 kn	
2016.	MRAZ	100.708.610,49 kn	100.708.610,49 kn

2017.	MRAZ	11.528.405,88 kn	168.707.564,21 kn
	MRAZ	1.381.214,48 kn	
	POPLAVA	20.079,25 kn	
	TUČA	16.500.000,00 kn	
	TUČA	2.200.000,00 kn	
	SUŠA	127.062.928,89 kn	
	SUŠA	6.824.703,01 kn	
	SUŠA	3.190.232,70 kn	
2018.	TUČA	5.887.982,19 kn	9.211.122,81 kn
	TUČA	1.504.771,40 kn	
	TUČA	1.818.369,22 kn	
2019.	TUČA	1.900.538,30 kn	15.554.171,63 kn
	TUČA	5.773.783,64 kn	
	POPLAVA	1.372.754,98 kn	
	TUČA	2.053.804,95 kn	
	TUČA	1.165.842,58 kn	
	TUČA	1.135.447,18 kn	
	KLIZIŠTE	2.152.000,00 kn	
2020.	IZVANREDNO VELIKA VISINA SNIJEGA	118.400.648,20 kn	141.054.011,52 kn
	MRAZ	4.835.547,15 kn	
	MRAZ	3.215.905,48 kn	
	TUČA, KIŠA KOJA SE SMRZAVA U DODIRU S PODLOGOM	4.397.316,86 kn	
	MRAZ	1.246.764,00 kn	
	SUŠA	2.770.015,62 kn	
	SUŠA	3.116.281,14 kn	
	SUŠA	3.071.533,07 kn	
2021.	POTRES	40.349.452,74 kn	214.445.895,23 kn
	MRAZ	2.691.816,77 kn	
	MRAZ	197.976,79 kn	
	SUŠA	96.591.453,57 kn	
	SUŠA	18.110.952,82 kn	
	SUŠA	3.134.440,26 kn	
	SUŠA	49.709.606,59 kn	
	SUŠA	1.943.295,69 kn	
	SUŠA	1.716.900,00 kn	
2022.	SUŠA	330.433.340,75 kn	433.903.580,81 kn
	SUŠA	57.822.794,00 kn	
	OLUJNI I ORKANSKI VJETAR	45.647.446,06 kn	
	POPLAVA	14.034.615,70 eura	

2023.	TUČA, KIŠA KOJA SE SMRZAVA U DODIRU S PODLOGOM	2.957.581,17 eura	19.602.622,14 eura
	OLUJNI I ORKANSKI VJETAR	2.610.425,27 eura	
2024.	TUČA	2.640.876,81 eura	6.238.672,52 eura
	POPLAVA	590.300,00 eura	
	TUČA	2.077.392,25 eura	
	OLUJNI I ORKANSKI VJETAR	163.164,65 eura	
	TUČA	154.372,77 eura	
	TUČA	360.196,00 eura	
	OLUJNI I ORKANSKI VJETAR	45.090,00 eura	
	OLUJNI I ORKANSKI VJETAR	207.280,04 eura	
	SUŠA	Prikupljanje podataka u tijeku	
UKUPNO kune :			2.076.814.794,02
UKUPNO eura :			275.640.692,02

Dodijeljene pomoći iz Državnog proračuna za sušu, olujni i orkanski vjetar 2022. godini

Za prirodnu nepogodu suša Vlada Republike Hrvatske je, slijedom Zaključka Vlade Republike Hrvatske od 08. rujna 2022 godine o Pomoći poljoprivrednim proizvođačima radi poremećaja na tržištu u 2022. godini na sjednici održanoj 9. prosinca 2022. godine donijela Odluku o donošenju Programa potpore poljoprivrednim proizvođačima za ublažavanje štete od suše u 2022. godini, KLASA: 022-03/22-04/478, URBROJ: 50302-05/14-22-1. Potporu iz Programa isplaćivala je Agencija za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju na račune korisnika.

Prihvatljivi korisnici potpore iz Programa bili su mikro, mala i srednja poduzeća definirana člankom 2. Priloga I. Uredbe 702/2014, koja se bave biljnom proizvodnjom i koja:

- su upisana u Upisnik poljoprivrednika ili Upisnik obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava
- su imala štetu od prirodne nepogode suša u 2022. godini prijavljenu u Registru šteta od prirodnih nepogoda na 60% i više prinosa kukuruza, soje, suncokreta, šećerne repe, duhana, voća i povrća
- nemaju osiguran usjev od prirodne nepogode suša za koji su prijavili štetu od prirodne nepogode suša u Registru šteta od prirodnih nepogoda.

Program se provodio temeljem Pravilnika o provedbi Programa potpore poljoprivrednim proizvođačima za ublažavanje štete od suše u 2022. godini, („Narodne novine“, broj 148/2022).

Pravilnikom su bili propisani slijedeći uvjeti prihvatljivosti za korisnike potpore:

- Potpora iz Programa dodjeljuje se korisnicima potpore u iznosu najviše 10% od ukupno prijavljene štete od prirodne nepogode suša u 2022. godini u Registru šteta od prirodnih nepogoda za svakog pojedinog korisnika potpore.
- Potpora iz Programa dodjeljuje se slijedom ujednačene proporcionalne podjele na temelju konačnog ukupnog prijavljenog iznosa štete u Registru šteta od prirodnih nepogoda svih korisnika potpore i raspoloživih proračunskih sredstva.

- Najmanji pojedinačni iznos potpore iz ovoga Programa po korisniku potpore iznosi 376,73 kune (50,00 eura), a najveći pojedinačni iznos potpore iz Programa po korisniku potpore iznosi 37.672,50 kuna (5.000,00 eura).

Za prirodnu nepogodu olujni i orkanski vjetar Vlada Republike Hrvatske je dana 05. listopada 2022. godine donijela:

- 1) Odluku o dodijeli sredstava pomoći za ublažavanje i djelomično uklanjanje posljedica prirodne nepogode na području Bjelovarsko-bilogorske županije u 2022. godinu, (KLASA: 022-03/22-04/395; URBROJ: 50301-29/09-22-3). Navedenom Odlukom Vlade odobrena je pomoć u ukupnom iznosu do 663.614,04 eura (5.000.000,00 kuna) za štete nastale u poljoprivredi uzrokovane prirodnom nepogodom olujni i orkanski vjetar na području sedam jedinica lokalne samouprave Bjelovarsko-bilogorske županije.
- 2) Odluku o dodjeli sredstava za pomoć Bjelovarsko-bilogorskoj županiji (KLASA:022-03/22-04/394, URBROJ: 50301-29/09-22-2). Navedenom Odlukom Vlade odobrena je pomoć u ukupnom iznosu do 1.592.673,70 eura (12.000.000,00 kuna) za sanaciju materijalne štete na neosiguranim stambenim i gospodarskim objektima i javnoj infrastrukturi.
- 3) Rješenje o odobrenju sredstava na teret Proračunske zalihe Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2022. godinu (KLASA: 400-06/22-02/01, URBROJ: 50301-29/09-22-2). Navedenim Rješenjem Vlade odobrena je pomoć u ukupnom iznosu do 3.318.070,21 eura (25.000.000,00 kuna) za sanaciju materijalne štete nastale na građevinama, javnoj infrastrukturi, opremi, poljoprivredi i šumama u vlasništvu fizičkih osoba te za ostale troškove nastale prilikom sanacije posljedica prirodne nepogode olujni i orkanski vjetar.

Dodijeljene pomoći iz Državnog proračuna za prirodne nepogode u 2023. godini

S ciljem ublažavanja šteta u poljoprivredi uzrokovanih prirodnim nepogodama u 2023. godini, poljoprivrednim proizvođačima sa štetom prijavljenom u okviru Registra šteta od prirodnih nepogoda na prinosu poljoprivrednih kultura, Vlada Republike Hrvatske je na sjednici 20. srpnja 2023. godine donijela Odlukom o donošenju Programa potpore poljoprivrednim proizvođačima za ublažavanje posljedica prirodnih nepogoda nastalih u 2023. godini, a na sjednici 14. rujna 2023. godine Odluku o donošenju izmjene Programa potpore poljoprivrednim proizvođačima za ublažavanje posljedica prirodnih nepogoda nastalih u 2023. godini, čime je u okviru Programa osigurana potpora u ukupnom iznosu od 25.000.000,00 EUR.

U skladu s Pravilnikom o provedbi Programa potpore poljoprivrednim proizvođačima za ublažavanje posljedica prirodnih nepogoda nastalih u 2023. godini („Narodne novine“, broj 98/23 i 113/23).

Potpore iz Programa dodjeljuje se poljoprivrednicima koji su pretrpjeli štetu od prirodnih nepogoda u 2023. godini na području za koje je proglašena prirodna nepogoda temeljem Zakona o ublažavanju i uklanjanju posljedica prirodnih nepogoda („Narodne novine“, broj 16/19).

Potpore iz Programa isplaćuje se u iznosu od ukupno 19.000.000,00 EUR u 2023. godini za štete prijavljene u Registru šteta od prirodnih nepogoda najkasnije do 31. listopada 2023., a preostalih 6.000.000,00 EUR u 2024. godini po provedenoj konačnoj obradi podataka o prijavljenim štetama od prirodnih nepogoda u 2023. godini iz Registra šteta od prirodnih nepogoda.

Uvjeti za ostvarivanje potpore iz Programa:

1. poljoprivredni proizvođač je upisan u upisnik poljoprivrednika ili Upisnik obiteljskih poljoprivrednih gospodarstva
2. prijavljena šteta od prirodne nepogode u 2023. godini u Registru šteta od prirodnih nepogoda veća od 30% na prinosu neosiguranih poljoprivrednih kultura

Potpore iz Programa dodjeljuje se u skladu s Uredbom Komisije (EU) br. 2022/2472 o proglašenju određenih kategorija potpora u sektorima poljoprivrede i šumarstva te u ruralnim područjima spojivima s unutarnjim tržištem u primjeni članaka 107. i 108. Ugovora o funkcioniranju Europske unije.

Prihvatljivi korisnici potpore iz Programa su mikro, mala i srednja poduzeća definirana člankom 2. Priloga I. Uredbe komisije (EU) br. 2022/2472, koja se bave biljnom proizvodnjom

Korisnici mjere 17. Programa ruralnog razvoja – Osiguranje usjeva, životinja i biljaka, ako su osigurani od posljedica prirodnih nepogoda iz ovog Programa za kulturu za koju su prijavili štetu u Registru šteta od prirodnih nepogoda, nisu prihvatljivi za potporu u okviru Programa i ovoga Pravilnika.

Ministarstvo poljoprivrede je dana 07. studenoga 2023. godine donijelo Odluku o isplati avansa sredstva potpore za korisnika potpore koji udovoljavaju uvjetima iz Programa i Pravilnika.

Isplata avansa sredstva potpore iz Odluke na žiro-račune korisnika potpore Agencija za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju provela je 16. studenoga 2023. godine.

Dodijeljene pomoći iz Državnog proračuna za prirodne nepogode u 2024. godini

S ciljem ublažavanja šteta uzrokovanih prirodnim nepogodama u razdoblju od 24. travnja do 20. rujna 2024. godine, Vlada Republike Hrvatske donijela je Odluku o donošenju Programa potpore poljoprivrednicima za ublažavanje posljedica prirodnih nepogoda. Program je usklađen sa Zakonom o poljoprivredi („Narodne novine“, broj 118/18, 42/20, 127/20, 52/21 i 152/22), Zakonom o ublažavanju i uklanjanju posljedica prirodnih nepogoda („Narodne novine“, broj 16/19) te Uredbom Komisije (EU) br. 2022/2472.

Tijekom 2024. godine, Bjelovarsko-bilogorska županija suočila se s nizom prirodnih nepogoda, uključujući mraz, olujni vjetar, poplave, tuču i sušu, koje su uzrokovale značajne štete na poljoprivrednim kulturama, prometnoj infrastrukturi i stambenim objektima. U cilju sanacije šteta i pomoći pogođenim poljoprivrednicima, kroz Program potpore osigurana su sredstva iz Državnog proračuna Republike Hrvatske u ukupnom iznosu od 21.000.000,00 EUR.

- 6.000.000,00 EUR predviđeno je za isplatu u 2024. godini za štete prijavljene zaključno s 15. studenim 2024. godine.
- Preostalih 15.000.000,00 EUR bit će isplaćeno u 2025. godini po završetku konačne obrade podataka o prijavljenim štetama.

Prihvatljivi korisnici potpore su mikro, mala i srednja poduzeća definirana člankom 2. Priloga I. Uredbe Komisije (EU) br. 2022/2472, koja se bave biljnom proizvodnjom.

Svi korisnici moraju ispunjavati sljedeće uvjete:

a) biti upisani u Upisnik poljoprivrednika ili Upisnik obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava,

b) imati štetu od prirodnih nepogoda nastalih u 2024. godini prijavljenu u Registru šteta od prirodnih nepogoda veću od 50% na prinosu poljoprivrednih kultura,

c) nemaju osiguran usjev od prirodne nepogode za koju su prijavili štetu od prirodne nepogode u Registru šteta od prirodnih nepogoda.

Za potporu u okviru ovoga programa nisu prihvatljivi/e:

- prijavljene štete na šecernoj repi u 2024. godini,
- korisnici intervencije 76.01. Osiguranje poljoprivredne proizvodnje – ako su osigurani od posljedica prirodnih nepogoda iz ovog Programa za kulturu za koju su prijavili štetu u Registru šteta od prirodnih nepogoda.

Potpore se dodjeljuje u iznosima od 100,00 EUR do 10.000,00 EUR po korisniku, s intenzitetom potpore do 50% od ukupno prijavljene štete. Agencija za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i

ruralnom razvoju isplatit će avansna sredstva do kraja 2024. godine, dok će preostali iznos biti isplaćen u 2025. godini.

Program je usmjeren na osiguranje kontinuiteta poljoprivredne proizvodnje i stabilnosti ruralnih područja pogođenih prirodnim nepogodama, čime se omogućuje oporavak poljoprivrednih gospodarstava i njihova održivost.

4. DRUGE MJERE KOJE UKLJUČUJU SURADNJU S NADLEŽNIM TIJELIMA

Nadležna tijela za provedbu mjera s ciljem djelomičnog ublažavanja šteta uslijed prirodnih nepogoda jesu:

- Vlada Republike Hrvatske,
- povjerenstva za procjenu šteta od prirodnih nepogoda,
- nadležna ministarstava (za financije, poljoprivredu, gospodarstvo, graditeljstvo i prostorno uređenje, zaštitu okoliša i energetiku, more, promet i infrastrukturu),
- jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Županijsko povjerenstvo za procjenu šteta od prirodnih nepogoda Bjelovarsko-bilogorske županije surađuje s općinskim i gradskim povjerenstvima i Državnom povjerenstvom za procjenu šteta od prirodnih nepogoda i usklađuje sve potrebne mjere i postupke oko provođenja ovog Plana sukladno Zakonu.

Prilikom provedbi mjera s ciljem djelomičnog ublažavanja šteta od prirodnih nepogoda o kojima odlučuju spomenuta nadležna tijela, obavezno se uzima u obzir opseg nastalih šteta i utjecaj prirodnih nepogoda na stradanja stanovništva, ugrozu života i zdravlja ljudi, onemogućavanje nesmetanog funkcioniranja gospodarstva, a posebice ugroženih skupina na područjima zahvaćenom prirodnom nepogodom kao što je socijalni ili zdravstveni status.

5. ZAVRŠNE ODREDBE

Nadležno upravno tijelo Županije će upoznati sa sadržajem ovog Plana sve subjekte koji su predviđeni kao izvršitelji pojedinih mjera.

Županijska skupština Bjelovarsko-bilogorske županije jednom godišnje razmatra izvješće o izvršenju Plana djelovanja za proteklu kalendarsku godinu.

Ovaj Plan djelovanja na području prirodnih nepogoda za Bjelovarsko-bilogorsku županiju u 2025. godini objavit će se u "Županijskom glasniku".

KLASA: 920-02/24-01/01

URBROJ: 2103-20-24-2

Bjelovar,

**PREDSJEDNIK
ŽUPANIJSKE SKUPŠTINE
Slavko Došen**

**REPUBLIKA HRVATSKA
BJELOVARSKO-BILOGORSKA ŽUPANIJA
UPRAVNI ODJEL ZA POLJOPRIVREDU**

KLASA: 920-02/24-01/01

URBROJ: 2103-20-24-3

Bjelovar, 03.12.2024.

**ŽUPANU
ODBORU ZA POLJOPRIVREDU,
ŠUMARSTVO I VODNO GOSPODARSTVO,
ŽUPANIJSKOJ SKUPŠTINI
BJELOVARSKO-BILOGORSKE ŽUPANIJE**

**Predmet: Plan djelovanja u području prirodnih nepogoda za Bjelovarsko-bilogorsku županiju u 2025. godini
- obrazloženje, daje se**

Plan djelovanja u području prirodnih nepogoda za Bjelovarsko-bilogorsku županiju u 2025. godini izrađen je sukladno članku 17. Zakona o ublažavanju i otklanjanju posljedica prirodnih nepogoda (»Narodne novine« broj 16/19.) u cilju određenja mjera i postupanja radi djelomične sanacije šteta od prirodnih nepogoda. Plan sadržava sljedeće dijelove:

1. popis mjera i nositelja mjera u slučaju nastajanja prirodne nepogode
2. procjene osiguranja opreme i drugih sredstava za zaštitu i sprječavanje stradanja imovine, gospodarskih funkcija i stradanja stanovništva
3. sve druge mjere koje uključuju suradnju s nadležnim tijelima iz ovoga Zakona i/ili drugih tijela, znanstvenih ustanova i stručnjaka za područje prirodnih nepogoda.

Slijedom navedenoga, predlažem Županu Bjelovarsko-bilogorske županije da razmotri prijedlog predmetnog Plana i isti uputi Odboru za poljoprivredu, šumarstvo i vodno gospodarstvo na raspravu i Županijskoj skupštini na raspravu i donošenje.

**PROČELNIK
Zlatko Pavičić**

ZLATKO PAVIČIĆ

HR-80372996886

Elektronički potpisano: 03.12.2024T12:00:59 (UTC:2024-12-03T11:00:59Z)

Provjera: <https://epotpis.rdd.hr/provjera>

Broj zapisa: 82df2729-95c7-4a7d-b41e-e72392aff6dd

Kontrolni broj: 1733223658

Bjelovarsko-bilogorska županija

